

Primljen 21. 01. 2005.
Prihvaćen 05. 04. 2005.

PRIKAZ RIJEČNIKA VESNE JURISIĆ: *DEUTSCH-KROATISCHES WÖRTERBUCH FÜR ANFÄNGER IM TOURISMUS/NJEMAČKO-HRVATSKI RJEČNIK ZA POČETNIKE U TURIZMU.*

Tomislav Krpan *

Sveučilište u Zadru

Vesna Jurišić

Deutsch-kroatisches Wörterbuch für Anfänger im Tourismus/Njemačko-hrvatski rječnik za početnike u turizmu.

Ekonomski fakultet, Split, 2003, 102 str.

Sredinom 2003. godine objavljen je u izdanju Ekonomskog fakulteta u Splitu dvojezični rječnik «Deutsch-kroatisches Wörterbuch für Anfänger im Tourismus / Njemačko-hrvatski rječnik za početnike u turizmu» autorice Vesne Jurišić, profesorice njemačkog jezika na tom fakultetu. Rječnik sadrži 2160 natuknica i 290 čvrstih konstrukcija različitih vrsta, od idiomatskih do slobodnih sintagmi. Rječnik spada u kategoriju malih, džepnih rječnika, a obuhvaća 102 stranice.

Njemačko-hrvatski rječnik turističkog nazivlja zasigurno pobuđuje pozornost, kako stručnjaka iz područja turizma i ugostiteljstva, samih jezikoslovaca, tako i velikog broja ljudi kojima će ovaj rječnik poslužiti kao pomoć u komunikaciji na njemačkom jeziku, jer se pojavljuje u trenutku rastuće potrebe za specijaliziranim rječnicima struke.

Ovaj je rječnik zamišljen kao praktičan priručnik koji će u prvom redu koristiti studenti i učenici turističkog i

ugostiteljskog usmjerenja na srednjim školama i fakultetima, ali i svi oni koji se posredno ili neposredno bave turističkom djelatnošću, ili sami, kao turisti i poslovni ljudi, putuju u zemlje njemačkog govornog područja.

Građa rječnika podijeljena je na dva glavna dijela. U prvom dijelu (od 7. do 73. str.) abecednim je redom poredano 2160 jednorječnih natuknica temeljnoga njemačkog vokabulara i njihovi prijevodni ekvivalenti u hrvatskom jeziku. Većina leksikografske građe odnosi se na turističke i ugostiteljske sadržaje, na što upućuje uostalom i naslov rječnika. Uz svaku natuknicu daju se osnovni gramatički podaci a upotreba natuknice u mnogim se slučajevima pobliže objašnjava njenim integriranjem u jednostavnu rečenicu ili sintagmu. Drugi dio rječnika (od 73. do 102. str.) nosi podnaslov «Die häufigsten Redemittel im Umgang mit Gästen». Ovaj dio sadrži tristotinjak najvažnijih kolokacija, jednostavnih

* Tomislav Krpan, Sveučilište u Zadru, e-mail: tomislavkrpan@gmx.net

rečenica i šabloniziranih formulacija te odgovarajućih izraza na hrvatskom jeziku. Zbog bolje preglednosti autorica je jedinice ovoga dijela rječnika svrstala prema tematskim područjima važnim za turističku struku: 1. Pozdravi i predstavljanje (Begrüßung und Vorstellung); 2. Molim i hvala (Bitte und Dank); 3. Oprostite (Entschuldigung); 4. Koliko je sati? (Wie spät ist es?); 5. Prijevozna sredstva (Verkehrsmittel); 6. Hotel (Das Hotel); 7. Reklamacije (Reklamationen); 8. U restoranu (Im Restaurant); 9. Narudžbe u restoranu (Bestellung im Restaurant); 10. Znamenitosti (Sehenswürdigkeiten); 11. Poteškoće u sporazumijevanju (Verständigungsschwierigkeiten); 12. Vrijeme (Das Wetter) i 13. Opis puta (Wege beschreiben).

Bez obzira na jednostavnost, preglednost, praktičnost i dobar odabir građe i natuknica, u ovom rječniku skrenuli bismo pozornost na neke njegove nedostatke. One se većinom odnose na neusklađenost hrvatskih ekvivalenata na desnoj strani s aktualnom jezičnom normom. Za primjer uzmimo njemačku riječ *das Müsli* na 39. stranici za koju autorica predlaže istovjetan ekvivalent u ciljnom jeziku (*müsli*). Nažalost, takav izraz ne postoji ni u hrvatskom pisanom kao ni u govorenom obliku. Hrvatski jezik, naime, ne poznaje prijevlas (*ü*). Ima, osim toga, i raznih grafičkih pogrešaka: imenica *entschuldigung* na str. 63. napisana je malim početnim slovom. Vjerujemo da će se takve greške vrlo lako i jednostavno otkloniti u idućem izdanju ovoga rječnika.

Glavno obilježje rječnika jest njegova jednostavnost i preglednost, demonstracija predstavljene leksičke građe, kriterij izbora riječi i pojmova, koji je dobro

određen ponudom stručnog vokabulara kao najvažnijeg aspekta pri korištenju stranog jezika u funkciji struke, budući da u Hrvatskoj, iako turističkoj zemlji, još uvijek ne postoji dovoljan broj turističkih priručnika i dvojezičnih rječnika, ovaj rječnik predstavlja velik doprinos turističkoj struci kao i ukupnoj hrvatskoj dvojezičnoj stručnoj leksikologiji.

Vesna Jurišić

***Hrvatsko-njemački turistički rječnik / Kroatisch-deutsches touristisches Wörterbuch*, Ekonomski fakultet Split, Split, 2004, 308 str.**

Godinu dana nakon izlaska Njemačko-hrvatskog rječnika za početnike u turizmu objavljen je *Hrvatsko-njemački turistički rječnik / Kroatisch-deutsches touristisches Wörterbuch*, autorice Vesne Jurišić. Oba se rječnika sadržajno i tematski nadopunjuju. U predgovoru autorica ističe da je ovaj rječnik nastao tijekom njezina višegodišnjeg rada u nastavi njemačkog jezika na Ekonomskom fakultetu.

Ovaj je rječnik namijenjen učenicima i studentima turističko-ugostiteljske struke, turističkim djelatnicima i poslovnim ljudima. Hrvatsko-njemački turistički rječnik sastoji se od nekoliko dijelova. U prvom dijelu rječnika iza kratkog predgovora upućenog korisnicima nudi se leksička građa, 5500 natuknica, svrstanih abecednim redosljedom (od str. 7. do str. 259.). I u ovom je rječniku autorica predvidjela niz kolokacija, idiomatskih izraza i kraćih sintagmi koje su neophodne u svakodnevnoj komunikaciji. Također je vrlo zanimljiv drugi dio Rječnika (od str. 259. do str. 307.) koji nosi naslov «Die häufigsten Redemittel im Umgang mit Gästen», a izrazi

su grupirani prema sljedećim temama: Pozdravi i predstavljanje (Begrüßung und Vorstellung); Izrazi zahvalnosti i molbe (Dank und Bitte); Izrazi isprike (Entschuldigung); Označavanje vremena (Wie spät ist es?); Prijevozna sredstva i promet (Verkehrsmittel); Smještaj u hotelu (Das Hotel); Reklamacije (Reklamationen); Restoran i gastronomija (Im Restaurant); Kulturne i povijesne znamenitosti (Sehenswürdigkeiten); Kulturna ponuda: kino, kazališta, izložbe (Theater-Kino-Ausstellungen); Radno vrijeme (Öffnungszeit); Poteškoće u sporazumijevanju (Verständigungsschwierigkeiten); Vrijeme (Das Wetter) i Opis puta (Wege beschreiben). Na kraju rječnika nalazi se popis kratica.

Premda je rječnik pisan vrlo jasno, pregledno i jednostavno, a leksičke jedinice predstavljene na primjeren način korisnicima rječnika, ipak je potrebno iznijeti neke primjedbe. One se i u ovome rječniku vezuju za problem usklađenosti leksika s hrvatskom jezičnom normom. Na primjer, umjesto riječi *lift* na str. 282. trebala bi stajati riječ *dizalo*, jer ona je u skladu s hrvatskom jezičnom normom. Nizanje leksičkih varijanti jedne za drugom, kao što su npr. *križanje/raskrižje* (njem. *Kreuzung*) na str. 76. ne smatramo primjerenim načinom predstavljanja natuknice. Još neki nedostaci se javljaju na nekoliko mjesta u rječniku. Prijevod sintagme *želja za mirom* na str. 257. trebao bi glasiti *der Wunsch nach Ruhe*, a ne *der Wunsch nach Frieden*, jer se značenje samo prvoga od dva gore navedena njemačka izraza može dovesti u vezu s turističkim kontekstom; njemački izraz *Ruhe* znači naime «psihički mir», imenica *Frieden* («mir») je antonim imenici *Krieg* («rat»). Nadalje, primijetili smo i neke pravopisne pogreške; tako npr. na str.

290. složena imenica *Olivenöl* pogrešno je napisana s prijeglasom na prvoj sastavnici složenice *Ölivenöl*, ili kod imenice *Ausstellungen* na str. 296. izostavljeno je jedno slovo *l* (*Ausstelungen*).

Unatoč iznijetim primjedbama, ovaj rječnik spretnoga malenog formata, izborom tema i načinom njihove upotrebe, zasigurno će dobro doći kao korisno pomoćno sredstvo u savladavanju osnovnog vokabulara turističko-ugostiteljske struke.

